

Vård- och omsorgsnämnden

Plats och tid Sammanträdesrum Gräsö, Stångörsgatan 10, Östhammar, kl.10.00-15.56

Beslutande Enligt särskild närvarolista.

Övriga deltagande Nämndsekreterare Josefin Larsson
Socialchef Lina Edlund
§§ 70-75, 82-83: verksamhetschef Syjetlana Miletic
§§ 70-73: enhetschef Karolina Rankka
§ 73: enhetschef Jeanette Engberg
§§ 73-74: enhetschef Sandra Eriksson
§§ 74-75: enhetschef Gabriella Svanberg
§ 75: enhetscheferna Lizette Svahn, Sofia Forsbergf
§ 76: teknisk chef Cecilia Willén Johansson
§§ 77-78: biträdande socialchef Ida Eklöf
§§ 79-82: verksamhetschef Emma Peters
§ 82: HR partner Rebecca Revin
§ 84: ekonom Anne-Lie Andersson
§§ 85-86: förändringsledare Niclas Sandin

Justeringsdatum Digital justering onsdagen den 10 juni 2026

E-signering Se protokollets sista sida. Paragrafer 68-91

Sekreterare Josefin Larsson

Ordförande Sabina Ståhl (KD)

Justerande Roger Lamell (S)

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Organ	Vård- och omsorgsnämnden
Sammanträdesdatum	2026-06-10
Datum för anslags uppsättande	2026-06-11
Anslags nedtagande	2026-07-03
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10 i Östhammar.

Vård- och omsorgsnämnden

§ 68.	Val av justerare	3
§ 69.	Fastställande av föredragningslista	3
§ 70.	Revidering av riktlinje för arbetet mot våld i nära relationer.....	4
§ 71.	Revidering av riktlinje för riksfärdtjänst.....	6
§ 72.	Avtalsuppföljning av Samarbetet 2026 – daglig verksamhet	7
§ 73.	Redovisning av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2026	8
§ 74.	Resultat hemtjänstindex 2025	10
§ 75.	Verksamhetsuppföljning av hemtjänst i kommunens egen regi	11
§ 76.	Informationsärende: Aktuella fastighetsfrågor inom vård- och omsorgsnämndens område	12
§ 77.	Inspel till revidering av Lokalförsörjningsplan 2023-2032	13
§ 78.	Information om samsjuklighetsreformen	15
§ 79.	Handlingsplan kopplat till föreläggande från arbetsmiljöverket för Parkvägen.....	16
§ 80.	Beslut om anskaffning för transport av avlidna	17
§ 81.	Information från förvaltningen.....	18
§ 82.	Sjukstatistik för april 2025 – april 2026.....	19
§ 83.	Redovisning av hemtjänstens debiteringsgrad.....	20
§ 84.	Budgetuppföljning för januari – april 2026	21
§ 85.	Informationsärende: Ökad tillgänglighet till platser på särskilt boende	22
§ 86.	Beslut om anskaffning av hyra och tvätt av arbetskläder	23
§ 87.	Ärendestatistik från myndighet för april 2025	24
§ 88.	Rapporter från förtroendevalda	25
§ 89.	Redovisning av delegationsbeslut.....	26
§ 90.	Anmälan av beslut fattade av ledamöter med kompletterande beslutanderätt	27
§ 91.	Anmälningsärenden.....	28
	Avslutning	29

Vård- och omsorgsnämnden

§ 68. Val av justerare

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden utser Roger Lamell (S) att justera dagens protokoll.

§ 69. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer föredragningslistan.

Dnr VON-2026-109

§ 70. Revidering av riktlinje för arbetet mot våld i nära relationer

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar reviderad riktlinje för arbete med våld i nära relation Tidigare riktlinje beslutad 2013-10-23, § 132 upphör därmed att gälla 2026-06-10. (Bilaga 1)

Ärendebeskrivning

En riktlinje för arbete mot våld i nära relation har reviderats för att överensstämma med vår nuvarande organisation och den nya socialtjänstlagen.

Arbete med revidering gjordes i syfte att tydliggöra handläggning, ansvar och bedömningar enligt gällande lagstiftning och lokala förutsättningar.

Riktlinjen kommer att kompletteras med arbetsbeskrivningar för handläggare samt tillhörande rutiner.

Revideringen omfattar förtydliganden kring ansökningsförfarande, bedömningsgrunder och resor som omfattas av riksfärdtjänst samt vissa rubriker har kompletterats. Arbete med revidering gjordes i syfte att tydliggöra handläggning, ansvar och bedömningar enligt gällande lagstiftning och lokala förutsättningar.

Det är ett politiskt styrande dokument som skapar rättssäkerhet, likvärdighet och tydlighet i handläggningen. Riktlinjen säkerställer att beslut fattas utifrån gällande regelverk och fungerar även som stöd för verksamheten.

Riktlinjen har varit på remissrunda inom Omsorgskontoret.

Beslutsunderlag

Riktlinje för arbete mot våld i nära relation

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Karolina Rankka föredrar ärendet och informerar om föreslagna ändringar i riktlinjen.

Beslutet skickas för kännedom till

Enhetschef Karolina Rankka

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Socialchef Lina Edlund

Vård- och omsorgsnämnden

Beslutet skickas för åtgärd till

Carina Bäckström, webbredaktör och administratör för ledningssystemet för publicering på Ines och externa webben.

Dnr VON-2026-115

§ 71. Revidering av riktlinje för riksfärdtjänst

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar reviderad riktlinje för riksfärdtjänst. Tidigare riktlinje beslutad 2016-05-25, § 104 upphör därmed att gälla 2026-06-10. (Bilaga 2)

Ärendebeskrivning

En riktlinje riksfärdtjänst har reviderats för att överensstämma med vår nuvarande organisation och gällande lagstiftning. Revideringen omfattar förtydliganden kring ansökningsförfarande, bedömningsgrunder och resor som omfattas av riksfärdtjänst samt vissa rubriker har kompletterats. Arbete med revidering gjordes i syfte att tydliggöra handläggning, ansvar och bedömningar enligt gällande lagstiftning och lokala förutsättningar.

Det är ett politiskt styrande dokument som skapar rättssäkerhet, likvärdighet och tydlighet i handläggningen. Riktlinjen säkerställer att beslut fattas utifrån gällande regelverk och fungerar även som stöd för verksamheten.

Riktlinjen har varit på remissrunda inom Omsorgskontoret.

Beslutsunderlag

Riktlinje riksfärdtjänst

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Karolina Rankka föredrar ärendet och redovisar ändringarna som föreslås i riktlinjen.

Beslutet skickas för kännedom till

Enhetschef Karolina Rankka

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Socialchef Lina Edlund

Beslutet skickas för åtgärd till

Carina Bäckström, webbredaktör och administratör för ledningssystemet för publicering på Ines och externa webben.

Dnr VON-2026-63

§ 72. Avtalsuppföljning av Samarbetet 2026 – daglig verksamhet

Beslut

Vård – och omsorgsnämnden tar del av uppföljningen.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun tillämpar lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) inom daglig verksamhet enligt 9 § 10. Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Daglig verksamhet riktar sig till personer som tillhör personkrets 1 eller 2 enligt 1 § LSS som är i yrkesverksam ålder och som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Ekonomiska föreningen samarbetet (Samarbetet) startade sin dagliga verksamhet i juni 20210. Verksamheten bedriver sysselsättning med bland annat hunddagis och loppis mm. De har plats för 10 arbetstagare inom behovsnivå 1-4.

Uppföljning görs för att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som framgår av förfrågningsunderlag enligt LOV för daglig verksamhet enligt LSS i Östhammars kommun.

Vid sammanställningen av uppföljningen har det framkommit att viss dokumentation är bristfällig eller saknas helt. Verksamheten begärs därför att inkomma med förbättringsåtgärder senast 2026-08-31.

Beslutsunderlag

Uppföljning av verksamhetsåret 2025

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Karolina Rankka föredrar ärendet och redovisar genomförd avtalsuppföljning.

Beslutet skickas för åtgärd till

Enhetschef Karolina Rankka

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef Eva Kuffner, Ekonomiska föreningen Samarbetet (samarbetet @telia.com)

Socialchef Lina Edlund

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Dnr VON-2026-113

§ 73. Redovisning av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2026

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av redovisningen och överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige. (Bilaga 3)

Ärendebeskrivning

Enligt 34 kap. 3§ Socialtjänstlagen (SoL) (2025:400) ska vård- och omsorgsnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 11 kap. 1§ och 12 kap. 1§ som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män.

Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) §28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9§ LSS.

Antal gynnande beslut enligt 9§ LSS som under det första kvartalet 2026 ej har verkställts inom tre månader från beslutsdatum uppgår till 12, vilket resulterar i 5 färre än under föregående kvartal.

Antal gynnande beslut enligt 34 kap. 3§ SoL som under det första kvartalet 2026 ej har verkställts inom tre månader från beslutsdatum uppgår till 15, vilket resulterar i 2 färre än under föregående kvartal.

Beslutsunderlag

Bilagan statistikrapport av ej verkställda beslut, omsorgskontoret, kvartal 1 2026

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetschef Karolina Rankka, enhetschef Jeanette Engberg och enhetschef Sandra Eriksson föredrar ärendet och redovisar ej verkställda beslut för sina respektive enheter.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen för vidare hantering till kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden

Beslutet skickas för kännedom till
Kommunens revisorer

Dnr VON-2026-126

§ 74. Resultat hemtjänstindex 2025

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Hemtjänstindex är en nationell jämförelse av kvalitet, tillgänglighet och innehåll i hemtjänsten i Sveriges samtliga kommuner. Indexet baseras på flera datakällor, såsom Socialstyrelsens undersökningar, kommunala enkäter, enhetsundersökningar, registerdata samt granskning av kommunernas webbplatser. Mätningen för 2025 bygger på fyra delindex (information, biståndshandläggning, utförande stöd/utveckling) och omfattar både strukturella förutsättningar och brukarnas upplevelser av hemtjänsten.

Resultatet för 2025 visar att Östhammars kommun har relativt stabila resultat över tid men ligger under genomsnittet inom flera områden.

Styrkor som lyfts fram är bland annat att grundläggande information om bistånd finns tillgänglig, att genomförandeplaner upprättas samt rutiner för samverkan med anhöriga.

Samtidigt identifieras utvecklingsområden, exempelvis behov av förbättrad information till invånare samt ökad flexibilitet och individanpassning.

Ärendet avser att ge nämnden information om resultatet i hemtjänstindex 2025 som underlag för fortsatt utvecklingsarbete inom hemtjänsten.

Beslutsunderlag

Hemtjänstindex 2025

Presentation av hemtjänstindex

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetscheferna Sandra Eriksson och Gabriella Svanberg föredrar ärendet och redovisar resultatet av hemtjänstindex.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-9

§ 75. Verksamhetsuppföljning av hemtjänst i kommunens egen regi

Beslut

Vård och omsorgsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att muntlig rapportera hur det går för kommunens hemtjänst i egen regi när det gäller ekonomi, arbetsmiljö, utmaningar och utveckling. Varje enhetschef redovisar resultatet för sin enhet tillsammans med ansvarig verksamhetschef.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Enhetscheferna Gabriella Svanberg, Sofia Forsberg och Lizette Svahn föredrar ärendet.

Dnr VON-2026-124

§ 76. Informationsärende: Aktuella fastighetsfrågor inom vård- och omsorgsnämndens område

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Tekniska kontoret har det övergripande ansvaret för kommunens fastigheter, vilket innefattar fastighetsskötsel, investeringar och underhåll samt att tillhandahålla verksamhetslokaler för kommunens verksamheter i egen regi.

Omsorgskontoret bedriver verksamhet i lokalerna och ansvarar för att säkerställa att dessa är funktionella och ändamålsenliga utifrån verksamhetens behov samt brukarnas krav.

Mot denna bakgrund har vård- och omsorgsnämnden bjudit in tekniska kontoret för att få en aktuell lägesbild av de fastigheter där nämnden bedriver verksamhet, samt information om det pågående arbetet med den nya gruppbestaden.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Teknisk chef Cecilia Willén-Johansson föredrar ärendet och informerar om hyresvärdsupphandlingen för ny gruppbestad, interna lokaler, inhyrda lokaler via Östhammars hem, Region Uppsala och externa hyresvärdar.

Dnr VON-2026-117

§ 77. Inspel till revidering av Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Beslut

Vård och omsorgsnämnden beslutar om inspel till Lokalförsörjningsplan 2023-2032 i enlighet med ”Sammanfattning av inspel till revidering av Lokalförsörjningsplan 2023-2032” och kommande behov i form av:

- fler och ändamålsenliga gruppboendeställen
- utökat antal platser i särskilt boende
- ersättningslokaler för hjälpmedelsförråd och hjälpmedelslager
- översyn av nuvarande lokaler och planering för fler och mer ändamålsenliga platser i daglig verksamhet
- ändamålsenliga lagerutrymmen för att uppfylla nya krav på försörjningsberedskap.

Ärendebeskrivning

I oktober 2023 beslutade kommunstyrelsen om antagande av lokalförsörjningsplan (2023 KS-2023-400). Planen ska ge en samlad bild av de behov som kärnverksamheterna har för sina verksamheter och fungera som ett beslutsunderlag för kommunens kommande investeringar och åtgärdsinsatser avseende lokalanpassningar. Berörda verksamheter har uppdragits att meddela förändrade behov under planperioden, för uppdatering av planens innehåll.

Beslutsunderlag

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Sammanfattning av inspel till revidering av Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Biträdande socialchef Ida Eklöf föredrar ärendet och redovisar föreslagna ändringar till lokalförsörjningsplanen.

Beslutet skickas för åtgärd till

Tekniskakontoret@osthammar.se (inkludera Sammanfattning av inspel till revidering av Lokalförsörjningsplan 2023-2032)

Beslutet skickas för kännedom till

Kontorschef Cecilia Willén Johansson (inkludera Lokalförsörjningsplan 2023-2032 med kommentarer)

Vård- och omsorgsnämnden

Carina Hemlin Karlsson (inkludera Lokalförsörjningsplan 2023-2032 med kommentarer)

Socialchef Lina Edlund

Biträdande socialchef Ida Eklöf

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Verksamhetschef Emma Peters

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-226-116

§ 78. Information om samsjuklighetsreformen

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Regeringen föreslår en ny lag och flera lagändringar för en mer enhetlig och sammanhållen vård för personer med skadligt bruk och beroende och samtidigt psykiatriska tillstånd, även kallat samsjuklighet. Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2028. Nämnden får information om vad samsjuklighetsreformen omfattar och vilka förberedelser förvaltningen planerar.

Beslutsunderlag

Muntlig presentation

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Biträdande socialchef Ida Eklöf föredrar ärendet och informerar om samsjuklighetsreformen.

Dnr VON-2026-118

§ 79. Handlingsplan kopplat till föreläggande från arbetsmiljöverket för Parkvägen

Beslut

Vård-och omsorgsnämnden tar del av informationen gällande upprättad handlingsplan avseende arbetsmiljön vid Parkvägen.

Ärendebeskrivning

Arbetsmiljöverket har inkommit med ett föreläggande kring arbetsmiljön för personal och enhetschef på Parkvägen. Föreläggandet omfattar krav på åtgärder för att förbättra arbetsmiljön inom verksamheten.

Arbetsgivaren har tillsammans med skyddsombud och enhetschef genomfört en genomgång av de brister som lyfts fram i föreläggandet och upprättat en handlingsplan med planerade åtgärder.

Beslutsunderlag

Föreläggande från Arbetsmiljöverket VON-2025-182

Handlingsplan

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Emma Peters föredrar ärendet och informerar om föreläggandet och handlingsplanen som har tagits fram.

Beslutet skickas för åtgärd till

Socialchef Lina Edlund

Verksamhetschef Emma Peters

HR-partner Michaela Thorelius

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-107

§ 80. Beslut om anskaffning för transport av avlidna

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att upphandla tjänst för transport av avlidna samt uppdrar till förvaltningen att inleda upphandling.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har för närvarande upphandlat avtal med leverantör för transport av avlidna. Nuvarande avtal löper ut 2026-11-01.

Verksamheten har fortsatt behov av behov av transport av avlidna och behöver upphandla nytt avtal. Upphandling sker för avtalsperiod på tre år med möjlighet till en ettårig förlängning.

Värdet på avtalet gör att anskaffningsbeslut tas av nämnd.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Värdet på avtalet uppskattas till som mest ca 2 miljoner kr.

Finansieringen sker inom ramen för befintlig budget.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Emma Peters föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Upphandlingsenheten

Verksamhetschef Emma Peters

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-1

§ 81. Information från förvaltningen

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nämnden tar del av information från förvaltningen, främst från omsorgskontoret. På arbetsutskottet lämnades information om fastighetsfrågor, rekryteringar, SKR:s yrkesresa, pågående lex Sarah-utredning, informationsinsats brott mot äldre, pilotprojektet AI-planering, bidragstaket inom försörjningsstöd, språkutveckling och sommarbemanning.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Socialchef Lina Edlund och verksamhetschef Emma Peters föredrar ärendet och informerar om:

- lex Sarah
- anmälan till arbetsmiljöverket
- rekryteringar
- SKR:s yrkesresa
- informationsinsats vid bedrägerier mot äldre
- pilotprojektet AI-planering
- bidragstaket inom försörjningsstöd.

Dnr VON-2026-6

§ 82. Sjukstatistik för april 2025 – april 2026

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att månadsvis redovisa sjukstatistiken för nämndens verksamhetsområde. Nämnden bedömer det som viktigt att följa sjukstatistiken och vidtagna åtgärder för att följa upp medarbetares arbetsmiljö. En hög sjukfrånvaro kan också leda till ekonomiska konsekvenser.

Sjukstatistiken ger en inblick i nuläget samt en överblick över tid för nämndens verksamheter. Detta ger underlag till budgetarbetet samt för att kunna planera åtgärder för att utveckla verksamheten ur ett sjuk/frisk-perspektiv.

Redovisning av sjukstatistik avseende 13 månader bakåt i tid. Det möjliggör jämförelse av sjukstatistik samma månad föregående år. Den muntliga redovisningen kommer ske övergripande per verksamhetsområde och inte fokusera på enhetsnivå.

Den totala sjukfrånvaron för omsorgskontoret följer kommunens kurva i stort. I mars 2026 är långtidssjukfrånvaron 3,7% och korttidssjukfrånvaron 9,2% inom omsorgskontoret.

Beslutsunderlag

Statistikunderlag april 2025 - april 2026

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2026-04-08 § 34 och 2026-05-06 § 54.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

HR-partner Rebecca Revin, verksamhetschef Syjetlana Miletic och verksamhetschef Emma Peters föredrar ärendet och redovisar sjukstatistiken för april.

Dnr VON-2026-92

§ 83. Redovisning av hemtjänstens debiteringsgrad

Beslut

Vård och omsorgsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att rapportera hemtjänstens debiteringsgrad. Debiteringsgrad redovisas ortvis och per månad.

Redovisningen omfattar:

- Leveranssäkerhet som är ett mått på måluppfyllelse mot enskild brukare alternativt en grupp brukare. Måtalet är en leveranssäkerhet på 85 %.
- Debiteringsgrad som är ett mått på relation mellan arbetad tid och fakturerad tid. Målet är en debiteringsgrad om 65 %.
- Resultat per fakturerad timme som är ett mått på efterlevnad av kommunfullmäktiges mål ekonomi i balans inom hemtjänsten.

Informationen är av vikt för nämnden ur ett kvalitetsperspektiv för att följa hur den beviljade tiden för brukare per ort faktiskt blir utförd samt som ett underlag för hemtjänstens ekonomiska resultat då ersättningen grundar sig i den faktiskt utförda tiden.

Beslutsunderlag

Debiteringsgrad hemtjänst 20260511

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2026-05-06 § 52.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetschef Svjetlana Miletic föredrar ärendet och redovisar debiteringsgraden för mars.

Dnr VON-2026-69

§ 84. Budgetuppföljning för januari – april 2026

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av den ekonomiska informationen.

Ärendebeskrivning

Ekonomi tillsammans med socialchef informerar nämnden om utfall jämfört med budget för perioden januari till april 2026.

Verksamheten har ett kontinuerligt ansvar att följa sin ekonomi och sex gånger per år ska rapportering göras till nämnd/styrelse samt upprätta en helårsprognos. Vård- och omsorgsnämnden önskar budgetuppföljning vid varje nämndsammanträde. Om en nämnds uppföljning uppvisar negativ avvikelse så ska nämnden anmäla detta till kommunstyrelsen samt redogöra för orsaker och de åtgärder som nämnden planerar att vidta.

Beslutsunderlag

Budgetuppföljning VON 202604

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2026-04-08 § 37 och 2026-05-06 § 57.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonom Anne-Lie Andersson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Biträdande Socialchef Ida Eklöf

Ekonom Anne-Lie Andersson

Ekonomichef Mattias Nilsson

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-112

§ 85. Informationsärende: Ökad tillgänglighet till platser på särskilt boende

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen informerar om ersättningssystemet för särskilda boenden i egen regi.

Det finns behov av tydligare och mer enhetliga rutiner för hantering av lägenheter inom särskilt boende när boende avlider eller flyttar. Syftet är att minska tiden då lägenheter står tomma och samtidigt säkerställa ett respektfullt bemötande av anhöriga.

Genom tydligare ansvarsfördelning och gemensamma arbetssätt kan väntetider till särskilt boende minska och befintliga boendeplatser användas mer effektivt.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Förändringsledare Niclas Sandin föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Socialchef Lina Edlund

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Verksamhetschef Emma Peters

Enhetschef Sandra Eriksson

Enhetschef Gabriella Svanberg

Enhetschef Lena Wallström

Enhetschef Jenny Melkerstrand

Enhetschef Siw Kytömäki

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-86

§ 86. Beslut om anskaffning av hyra och tvätt av arbetskläder

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att upphandla tjänst för hyra och tvätt av arbetskläder samt uppdrar till förvaltningen att inleda upphandling.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har för närvarande upphandlat avtal med leverantör för hyra och tvätt av arbetskläder. Nuvarande avtal löper ut 2027-03-31.

Verksamheten har fortsatt behov av tvätt och hyra av arbetskläder och behöver upphandla nytt avtal. Upphandling sker för avtalsperiod på två år med möjlighet till två ettåriga förlängningar.

Värdet på avtalet gör att anskaffningsbeslut tas av nämnd.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Värdet på avtalet uppskattas till som mest ca 16 miljoner kr.

Finansieringen sker inom ramen för befintlig budget.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Förändringsledare Niclas Sandin föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Upphandlingsenheten

Socialchef Lina Edlund

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Verksamhetschef Emma Peters

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-10

§ 87. Ärendestatistik från myndighet för april 2025

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I syfte att kunna följa enheternas pågående arbete och belastning önskar nämnden kontinuerlig återkoppling av ett antal parametrar, utöver den uppföljning som görs inom ramen för ordinarie uppföljning av nyckeltal per tertial 2 och helår. Denna rapportering omfattar bland annat inledda utredningar, aktuella handläggningstider och tid för verkställighet.

Beslutsunderlag

Ärendestatistik för myndighet – april

Ärendets behandling

Redovisning har gjorts till vård- och omsorgsnämnden 2026-04-08 § 30 och 2026-05-06 § 51.

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef Svjetlana Miletic

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-8

§ 88. **Rapporter från förtroendevalda**

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Rapporter och information från vård- och omsorgsnämndens ledamöter och ersättare.

Dagens sammanträde

Inga rapporter lämnades på dagens sammanträde.

Dnr VON-2026-2

§ 89. Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

När vård- och omsorgsnämnden har delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett vård- och omsorgsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut.

Alla delegationsbeslut ska anmälas till nämnden. Anmälan av delegationsbeslut inom vård- och omsorgsnämnden redovisas månadsvis. Alla delegationsbeslut är anonymiserade och det framgår vilka beslut som har fattats och av vem.

Följande förteckningar över delegationsbeslut redovisas:

- Arbetsutskottets protokoll från 2026-05-06 och 2026-05-27. Beslut i personärenden framgår i listorna nedan.
- Ordförandebeslut fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31. Beslut i personärenden framgår i listorna nedan.
- Delegationsbeslut barn och unga fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31 samt kompletteringar från april.
- Delegationsbeslut äldre och bistånd fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31 samt kompletteringar från mars och april.
- Delegationsbeslut enheten vuxen och LSS fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.
- Delegationsbeslut avgifter fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.
- Delegationsbeslut färdtjänst och riksfärdtjänst fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.
- Delegationsbeslut bostadsanpassning fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.
- Delegationsbeslut parkeringstillstånd 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.
- Övriga delegationsbeslut inom nämnden fr.o.m. 2026-05-01 t.o.m. 2026-05-31.

Beslutsunderlag

Underlaget publiceras i portalen.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-24

§ 90. Anmälan av beslut fattade av ledamöter med kompletterande beslutanderätt

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen.

Ärendebeskrivning

Nämnden kan fördela beslutanderätten när nämndens beslut inte kan avvaktas. Kompletterande beslutanderätt följer direkt av lag och ger nämndens ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat rätt att fatta beslut när nämndens beslut inte kan avvaktas. För att nämnden ska ha insyn i hur dessa ärenden handläggs ska beslut som fattats av ordförande eller annan ledamot anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Följande beslut redovisas för perioden:

1. Beslut om omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM.
Beslutet är taget 2026-06-02 av Sabina Ståhl.

Vård- och omsorgsnämnden

Dnr VON-2026-1

§ 91. Anmälningssärenden

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan information som berör nämndens verksamhetsområde.

1. Minnesanteckningar regionalt samråd HSVO den 27 februari 2026 (KS-2026-436).
2. Minnesanteckningar regionalt samråd HSVO den 24 april 2026 (KS-2026-436).
3. Beslut från kommunfullmäktige 2026-04-28 §45 valärende avseende entledigande av ledamot i vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige (KS-2026-221).
4. Beslut från kommunfullmäktige 2026-04-28 § 46 valärende avseende ledamot i vård- och omsorgsnämnden (KS-2026-221).
5. Beslut från kommunfullmäktige 2026-04-28 § 55 valärende avseende entledigande av ersättare i vård- och omsorgsnämnden (KS-2026-349).
6. Beslut från kommunfullmäktige 2026-04-28 § 56 valärende avseende ersättare i vård- och omsorgsnämnden (KS-2026-221).
7. Mötesanteckningar kommunala rådet för pensionärer och funktionsnedsatta 25 maj 2026 (KS-2026-116).
8. Beslut från kommunstyrelsen 2026-05-26 § 75 om riktlinje för skydd av barn och unga inkl. bilaga (KS-2026-245).
9. Protokoll samverkan och skyddskommitté omsorgskontoret 2026-05-28.
10. MBL § 19 Information, 2026-05-25 (VON-2026-121).

Inkomna domar:

1. Beslut från Förvaltningsrätten i Uppsala 2026-05-21 om färdtjänst. Förvaltningsrätten avslår överklagandet (mål nr 6183-25).
2. Beslut från Förvaltningsrätten i Uppsala 2026-06-04 gällande omedelbart omhändertagande enligt LVM. Förvaltningsrätten fastställer det underställda beslutet. Det omedelbara omhändertagandet av den enskilde ska därmed bestå (mål nr 4135-26).

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i portalen

Vård- och omsorgsnämnden

Avslutning och tack

Ordförande Sabina Ståhl (KD) tackar nämnden samt, för nämndens vägnar, alla medarbetare för ett gott samarbete och önskar alla en trevlig sommar.

Andre vice ordförande Roger Lamell (S) önskar ordförande, nämnden och medarbetare en trevlig sommar.

Vård- och omsorgsnämnden

Närvarande

Ja **Nej** Tjänstgörande ersättare

Ärendenr:

Ärendenr:

Ja **Nej** **Avstår** **Ja** **Nej** **Avstår**

				Ärendenr:			Ärendenr:		
				Ja	Nej	Avstår	Ja	Nej	Avstår
Grehn, Ann-Charlotte	led.	(S)	X						
Lamell, Roger	2:e v.ordf.	(S)	X						
Svedin, Peter	led.	(S)		X					
Söderblom, Anna-Lena	1:e v. ordf.	(M)	X						
Lundin, Mona	led.	(M)	X						
Vonkavaara, Eva	led.	(SD)	X						
Karl-Eriksdotter, Kristina	led.	(BOA)	X						
Ståhl, Sabina	ord.	(KD)	X						
Oskarsson, Linnea	led.	(C)	X						
Fröjd, Helene	ers.	(S)	X						
Persson, Lisbeth	ers.	(S)		X					
Eklund, Rickard	ers.	(S)	X						
Malmsten, Per	ers.	(S)	X						
<i>Vakant</i>	ers.	(M)							
Boman, Dennis	ers.	(SD)		X					
Håkansson, Krister	ers.	(SD)	X						
Ejerfeldt, Emy	ers.	(KD)	X						
Sjöborg, Mats	ers.	(L)	X						

Riktlinje

Riktlinje för arbete mot våld i nära relation

Antagen av	Vård- och omsorgsnämnden
Antaget	2026-06-10 § 70
Ersätter tidigare version	2013-10-23 § 132
Gäller för	Omsorgskontoret Östhammar kommun
Dokumentansvarig	Enhetschef Vuxen och LSS

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte.....	3
Socialtjänstens inriktning gällande våld i nära relation	3
Särskilt utsatta grupper.....	4
Uppmärksamma och kartlägga.....	4
Extern Samverkan.....	4
Intern samverkan.....	4
Information och service	5
Kompetens och kompetensutveckling	5
Verkställande av beslut till extern utförare	5
Anhörigstöd.....	5
Polisen och rättsligt stöd.....	6
Kronofogden.....	6
Socialstyrelsen handbok och föreskrifter	6
Uppföljning	7

Bakgrund och syfte

Syftet med riktlinjen är att säkerställa att socialtjänsten arbetar strukturerat, rättssäkert och likvärdigt i ärenden som rör våld i nära relation.

Vård- och omsorgsnämnden har enligt, 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. I 13 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) tydliggörs behov av stöd till brottsoffer. Insatsen kan riktas både till den som utsatts för brott och dennes närstående.

I socialtjänstlagen anges i huvudsak våld mot kvinnor, men en medvetenhet finns om att våld i nära relation även kan se ut på andra sätt. Det förekommer våld i samkönade relationer och förövaren kan också vara en kvinna och offret en man. Även våld i relationer som inte är parrelationer är viktigt att arbeta mot

Riktlinjen omfattar allt våld i nära relationer. Exempel på olika typer av våld är: fysiskt, sexuellt, psykiskt, ekonomiskt, latent, materiellt eller försummelse. Även våld mot husdjur förekommer.

Vård- och omsorgsnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående, är offer för brott och ska ansvara för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver.

Riktlinjen gäller både myndighetsutövning och utförarverksamhet.

Socialtjänstens inriktning gällande våld i nära relation

- Stärka, ta vara på och utveckla den våldsutsattas egna resurser.
- Ge insatser till den våldsutsatta så den kan påbörja leva ett liv fritt från våld.
- Ge insatser till våldsutövaren så att denne tar ansvar för och förändrar sitt våldsbeteende.
- Att alltid inleda utredning när socialtjänsten får kännedom om att ett barn kan ha upplevt våld i nära relation om det inte under förhandsbedömningen framkommer uppgifter som gör gällande att det är uppenbart att en utredning inte krävs.

Socialtjänsten ska dock alltid betrakta ett barn som har upplevt eller varit utsatt för våld som ett brottsoffer och ta hänsyn till våldets konsekvenser vid en förhandsbedömning. Vid våld i nära relation där barn finns inblandade behöver även ställning tas till om en polisanmälan gällande barnfridsbrott ska lämnas.

Särskilt utsatta grupper

Socialstyrelsen har tydliggjort ett antal grupper av människor som särskilt utsatta när de lever med våld i nära relationer. Det handlar bland annat om att det kan vara svårare för dessa individer att få hjälp. Särskilt utsatta grupper för våld i nära relation enligt Socialstyrelsen är personer med missbruksproblematik, personer med utländsk bakgrund, personer som utsätts för hedersrelaterat våld, äldre, personer med en funktionsnedsättning och hbtq- personer.

Insatser ska anpassas utifrån individens specifika behov och livssituation. I dessa fall är det extra viktig med intern samverkan

Uppmärksamma och kartlägga

Aspekter kring våld i nära relationer, såsom dess uttryck och omfattning, ska vara väl känd bland anställda på omsorgskontoret. Statistik ska föras årligen över antalet ärenden där problematiken har uppmärksammats, oavsett om det har lett till ett beslut om insats eller inte.

Frågor om våld ska ställas rutinmässigt i relevanta utredningar. Vård- och omsorgsnämnden ska fastställa rutiner för hur ärenden med våldsproblematik ska hanteras.

Extern samverkan

Enligt 7 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) ska kommunen planera sina insatser för enskilda. Vård- och omsorgsnämnden ska särskilt väga in behovet av tidiga och förebyggande insatser. Om det inte är obehövt ska kommunen samverka med regionen och med andra relevanta samhällsorgan och organisationer vid planeringen av insatser. Vikten av samverkan är central i den nya socialtjänstlagen då lagen syftar till att stärka samarbetet inom kommunen samt med regioner, skola, polis och civilsamhället för att möjliggöra tidiga, förebyggande och samordnade insatser för kommuninvånarna. Enligt 7 kap. 2§ socialtjänstlagen ska kommunen ingå en överenskommelse med regionen om att samverka i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet eller som är placerade i ett skyddat boende. Samverkan ska ske skyndsamt vid ärenden med hög risk.

Intern samverkan

Ett ärende som handlar om våld i nära relationer kan identifieras inom socialtjänstens alla verksamhetsområden.

Ansvaret för att utreda, göra riskbedömningar samt bedöma och fatta beslut om insatser utifrån våld i nära relationer ligger hos socialtjänsten i enlighet med gällande lagstiftning, nationella föreskrifter och lokala riktlinjer.

Det kan dock krävas samverkan med andra handläggare från olika enheter, där handläggarna bedömer en våldsutsatt persons ärende utifrån sina specifika ämnes- och kompetensområden.

Information och service

På Östhammars kommuns hemsida ska det finnas lättillgänglig information för medborgarna om var man kan vända sig för att få hjälp. Det ska även finnas ett skriftligt informationsmaterial på varje enhet inom omsorgskontoret. Informationen ska vara riktad till alla grupper, vilket bland annat innebär att den även ska vara översatt till andra vanligt förekommande språk. Det ska vara lätt för våldsutsatta, barn som bevittnat våld och våldsutövare att nå omsorgskontoret för att få information och hjälp.

Kompetens och kompetensutveckling

Enligt socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2025:40) ska de personer som arbetar mot våld i nära relation ha kunskap om våld och dess konsekvenser och risker. Alla som arbetar inom socialtjänsten ska ha kunskap i att fråga om våld samt kompetens att ta hand om svaret och hänvisa personer vidare till rätt enhet för att få hjälp och stöd.

Utöver detta ska de handläggare som förväntas kunna handlägga ärenden gällande våld i nära relation, samt de behandlare som förväntas kunna erbjuda behandling, ha relevant utbildning, kunskap och erfarenhet för att utföra arbetet på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt. Om manualbaserade verktyg.

Personal i utförarverksamhet i egen regi ska få kompetensutveckling för att kunna upptäcka om våld i nära relationer förekommer samt veta vad de ska göra i den situationen. Rutin ska finnas för personalen i de fall de upptäcker våld i nära relationer.

Ansvarig chef ska säkerställa kvalitetssäkring och metodutveckling samt att riktlinjer och rutiner följs inom verksamheten. Ansvarig chef ska även se till att information om riktlinjer och rutiner tas upp på arbetsplatsträff, minst en gång per år. Gäller både myndighet och produktion.

Verkställande av beslut till extern utförare

Om Vård- och omsorgsnämnden överlåter till någon annan att genomföra en insats enligt socialtjänstlagen ska den verksamheten kontrolleras och följs upp. Uppföljning ska ske genom regelbundna avstämningar och dokumenterad kvalitetskontroll.

Anhörigstöd

Anhörigstödet kan kontaktas både om en anhörig utsätts för våld eller om det finns oro att den anhöriga kan komma att utöva våld, exempelvis på grund av stor arbetsbelastning vad gäller

omvårdnaden om sin närstående. Anhörigstödet ska vara förebyggande och genom personligt utformade lösningar medverka till ökad livskvalitet och trygghet för både den som vårdar och den som vårdas.

Polisen och rättsligt stöd

Alla handläggare och utförare ska, när det är lämpligt, motivera den våldsutsatta att göra en polisanmälan. Vid behov ska socialtjänsten erbjuda stöd i kontakten med polisen, exempelvis genom att följa med vid besök.

Brott i nära relation faller ofta under allmänt åtal, vilket innebär att en polisanmälan som huvudregel inte kan återtas. Polisen gör i samband med en anmälan eller pågående utredning en riskbedömning och kan vid behov besluta om skyddsåtgärder, såsom överfallslarm, kontaktperson samt informations- och säkerhetssamtal.

Åklagare kan besluta om kontaktförbud (besöksförbud) om det finns risk för fortsatt hot eller våld. Ett kontaktförbud innebär att den som utövar våld förbjuds att ta kontakt med den våldsutsatta, exempelvis genom besök, telefonsamtal eller digital kommunikation.

Den våldsutsatta har i regel rätt att ha med sig en stödperson vid kontakt med polisen. Det är den enskilde som avgör vem som ska vara stödperson, exempelvis en närstående, personal från socialtjänsten eller en representant från en ideell organisation.

Den våldsutsatta kan även ha rätt till ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde. Ett sådant biträde är kostnadsfritt och ger stöd genom hela rättsprocessen. Önskemål om målsägandebiträde framförs till polis eller åklagare.

Polisen ansvarar för att skydda personer som utsätts för hot eller våld.

Kronofogden

Det kan vara viktigt för den våldsutsatta att få hjälp med att ta sig hem till den tidigare bostaden för att hämta personliga tillhörigheter. En ansökan om handräckning hos Kronofogdemyndigheten kan övervägas om det bedöms vara omöjligt för den våldsutsatta att få ut sina ägodelar ur bostaden på egen hand. Ansökan är dock en process som tar tid. Om bodelning inte är gjord kan det emellertid uppstå problem om det inte är klarlagt vilka saker som tillhör den våldsutsatta. Därmed ska socialtjänsten aldrig hjälpa till med att åka hem och hämta saker till den våldsutsatta som inte är uppenbart personliga. Detta löses genom en civilrättslig process.

Socialstyrelsen handbok och föreskrifter

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:39) om våld i nära relationer

Författningen innehåller bestämmelser om

- socialnämndens ansvar för planering och styrning

- kompetens för uppgifter inom socialtjänsten
- socialnämndens utredning av våldsutsatta vuxna
- socialnämndens utredning av våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld
- socialnämndens insatser

Våld i nära relationer Handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården

Handboken syftar främst till att stödja tillämpningen av HSLF-FS 2022:39 och det övriga regelverk som gäller för socialtjänstens, hälso- och sjukvårdens och tandvårdens arbete med våld i nära relationer. Innehållet bygger i huvudsak på lagstiftning, förarbeten, rättsfall och JO-utlåtanden.

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp, och vid behov revideras, i enlighet med nämndens systematiska kvalitetsarbete. Rutiner tas fram och revideras löpande för att säkra verksamhetens kvalitet.

det som ska följas upp är:

- antal ärenden
- insatser
- samverkan

ska göras genom:

- årlig uppföljning
- kvalitetsgranskning

vem ska göra det:

- ansvarig chef

Riktlinje

Riktlinje för riksfärdtjänst

Antagen av	Vård- och omsorgsnämnden
Antaget	2026-06-10 § 71
Ersätter tidigare version	2016-05-25 § 104
Gäller för	Omsorgskontoret Östhammar Kommun
Dokumentansvarig	Enhetschef Vuxen och LSS

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Grunder för riksfärdtjänst	3
3. Prövning av tillstånd	4
3.1 Ansökan	4
3.2 Behovsbedömning	4
3.3 Barn och unga	4
3.4 Ledsagare	4
3.5 Färdsätt	5
3.6 Giltighetstid	6
3.7 Bokning av resa	6
3.8 Antal resor	6
3.9 Tidpunkt	6
3.10 Överklagan	6
3.11 Återkallelse av tillstånd	6
4. Övriga villkor	7
4.1 Anslutningsresor	7
4.2 Anpassning av tid och samåkning	7
4.3 Avgift	7
4.4 Medresenär	7
4.5 Hjälpmedel	7
4.6 Bagage	7
4.7 Sällskapsdjur	8
4.8 Assistanshund (servicehund, signalhund, alarmerande hund, ledarhund)	8
4.9 Avbokning, ombokning och bomresor	8
4.10 Extraordinära händelser	8

1. Inledning

Riktlinjen är ett komplement till Lag om riksfärdtjänst (1997:735) som stöd i bedömning och beslut om tillstånd för riksfärdtjänst i Östhammars kommun. Dessa föreskrifter och villkor ska omprövas vid ny upphandling eller vid behov.

Riksfärdtjänst är en ersättningslag. I motsats till färdtjänstlagen innehåller riksfärdtjänstlagen inga skyldigheter för tillståndsgivaren att anordna transporter. Östhammars kommun gör ändå detta.

Syftet med riksfärdtjänsten är att ge personer med svåra och varaktiga funktionshinder möjlighet att göra längre resor inom landet till normala kostnader. Resorna ska ske med flyg, tåg och andra allmänna kommunikationer samt med taxi eller specialfordon.

Att utreda och besluta om individuellt tillstånd till riksfärdtjänst innebär myndighetsutövning vilket är delegerat från nämnd till handläggare. Dokumentationsplikt föreligger enligt förvaltningslagen.

Handläggning sker i enlighet med förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser om service, kommunikering, dokumentation och motivering av beslut. Handläggning är sekretesskyddad och personuppgifter hanteras i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR) och kompletterande dataskyddslagstiftning.

Behandling av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 (GDPR) samt kompletterande nationell dataskyddslagstiftning. Uppgifterna behandlas endast för de ändamål som är nödvändiga för handläggning, beslut och administration av riksfärdtjänstären.

2. Grunder för riksfärdtjänst

Grundläggande kriterier för riksfärdtjänst:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Östhammars kommun.
- Resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala reskostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare. Resan ska inte kunna genomföras på egen hand med den service som normalt kan fås av trafikföretaget.
- Ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet. Enskild angelägenhet kan närmast beskrivas som någonting av privat karaktär som är en personlig angelägenhet för den enskilde och som inte har anknytning till arbete, utbildning eller medicinsk vård eller behandling.
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun.
- Resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.
- Resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.
- Funktionshindret ska bedömas vara varaktigt i minst sex månader.

Riksfärdtjänst omfattar inte resor där annan betalningsansvarig finns, exempelvis:

- Resor som kan företas med färdtjänst.
- Arbetsresor eller likartade resor till och från utbildning som inte kan betraktas som ren fritidsverksamhet.
- Tjänsteresor.
- Resor för medicinsk behandling, rehabilitering eller undersökning.
- Resor till och från utbildningsanstalter.
- Resor som ersätts av arbetsförmedling eller arbetsmarknadsverket eller annan resa som prövats likvärdig.
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt.

Avsaknad av allmänna kommunikationer, enbart på grund av ålder eller allmänna svårigheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken är ingen grund för att beviljas tillstånd till riksfärdtjänst.

3. Prövning av tillstånd

3.1 Ansökan

Ansökan om riksfärdtjänstresan måste ske minst tre veckor innan önskad avresedag. Vid storhelger såsom exempelvis jul- och nyårshelgen behöver resor beställas tidigare. Även andra tider på året kan beställning behöva göras tidigare. Information om detta finns på kommunens hemsida, i taltidningen och annonseras i Annonsnytt.

3.2 Behovsbedömning

Behovet av riksfärdtjänst utreds och bedöms utifrån om sökandens funktionshinder är stort och varaktigt och medför att denne måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

Tillståndet prövas individuellt utifrån hur funktionsnedsättningen påverkar möjligheten att genomföra den aktuella resan, i förhållande till hur tillgänglig miljön och normalt förekommande färdmedlen är längs resvägen.

Det är funktionshindrets svårighetsgrad som avgör vilket färdmedel som får användas. Ett läkarutlåtande kan krävas som en del i beslutsunderlaget men berättigar i sig inte riksfärdtjänst. Tillstånd kan ej ges för resor som redan genomförts.

3.3 Barn och unga

För barn under 18 år görs bedömning i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Om barnets svårigheter att resa i huvudsak beror på funktionsnedsättning finns inte något föräldraansvar gällande barnets möjligheter att förflytta sig.

Ur ett barnperspektiv, och enligt lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, ska barn behandlas som självständiga individer och barnet ska således i dessa fall beviljas riksfärdtjänst.

3.4 Ledsagare

Behovet av ledsagare måste vara så stort att resenären inte alls kan företa resa utan ledsagare eller med det stöd som trafikföretaget kan ge.

Behovet av ledsagare ska vara knutet till själva resan och inte till vistelsen vid resmålet.

Ledsagare ska kunna ge den hjälp och service som resenären har behov av för att genomföra resa.

Ledsagare:

- ska stiga på och av på samma adress som resenär
- åker med avgiftsfritt.

Om ledsagare behövs på en del av resan ska ledsagare beviljas för hela resan.

Om ledsagare är i behov av returresa efter att ha bistått en resenär till resmålet, beviljas det med billigaste färd sätt. Detsamma gäller för ledsagare som reser till annan ort för att möta upp resenären som beviljats ledsagare på hemresan.

Om en resenär inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd till ytterligare ledsagare beviljas.

Vid resa med taxi och specialfordon bedöms ledsagare ej behövas annat än i undantagsfall vid behov av särskild hjälp eller kvalificerat stöd under själva resan.

Resenär ansvarar själv för att ordna ledsagare inför resa, ledsagares namn måste anges i ansökan.

Svårigheter att anordna en ledsagare är inte skäl för dyrare färd sätt.

3.5 Färd sätt

Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färd sätt.

En och samma resa kan innebära flera olika färd sätt.

Val av färd sätt bedöms och beslutas med billigast färd medel utifrån svårighetsgraden av resenärens funktionshinder, vilket innebär följande:

- I första hand beviljas allmänna kommunikationer (2:a klass tåg, buss, båt eller flyg) med ledsagare, med eller utan anslutningsresa i taxi eller specialfordon.
- I andra hand beviljas 1:a klass tåg med eller utan ledsagare med eller utan anslutningsresa i taxi eller specialfordon.
- I tredje hand beviljas taxi med eller utan ledsagare.
- I fjärde hand beviljas specialfordon med eller utan ledsagare.

Annan prioritering kan göras om resan därigenom blir billigare.

Tillstånd att åka med taxi eller specialfordon hela resvägen kan bli aktuellt först när det inte är genomförbart för resenären att resa med allmänna kommunikationer med hjälp av ledsagare.

Resenär med rätt att åka med specialfordon är personer som inte kan flytta över i vanligt bilsäte utan måste sitta i sin rullstol under färd. För att få resa sittande i rullstol måste rullstolen vara godkänd att sitta i under färd. Intyg utfärdas av förskrivaren av rullstolen. Av intyget ska framgå att rullstolen, av tillverkaren, är godkänd att användas som säte vid bilresa.

Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges inte.

Behov att ta med hjälpmedel som ska användas på resmålet berättigar inte till tillstånd för dyrare färd sätt, för transport av förskrivna hjälpmedel se punkt 4.5.

Bedöms resenären att klara en resa med allmänna kommunikationer med ledsagares hjälp kan

inte resa med annat färdmedel bli aktuellt pga att avgångstiderna inte passar eller för att kollektivtrafik saknas på sträckan.

3.6 Giltighetstid

Tillståndet beviljas i normalfallet för en resa i taget. Vid återkommande resor till samma resmål och för samma ändamål kan generellt tillstånd medges under viss tid. Tillstånd för återkommande resor ges med giltighet för högst ett år.

3.7 Bokning av resa

Handläggaren bokar vanligtvis beviljad resa hos kommunens upphandlade leverantör.

Resa med taxi eller specialfordon måste bokas senast 5 arbetsdagar innan avresa.

Resa med allmänna kommunikationer måste bokas senast 10 arbetsdagar innan avresa.

För bokning vid storhelger se punkt 3.1.

Resenären kan vid enstaka resa med allmänna kommunikationer bli beviljad ett tidsbegränsat tillstånd att på egen hand boka resan hos kommunens upphandlade leverantör.

Vid beslut om ett tidsbegränsat generellt tillstånd för återkommande resor ansvarar resenären själv för att boka resan hos kommunens upphandlade leverantör. Bokning av resa ska då ske enligt den information som bifogas beslutet.

3.8 Antal resor

Antal riksfärdtjänstresor är obegränsat.

3.9 Tidpunkt

Riksfärdtjänstresa kan göras dygnet runt.

3.10 Överklagan

Beslut om riksfärdtjänst kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagan ska inkomma till Vård- och omsorgsnämnden inom tre veckor från den dag den enskilde har fått ta del av beslutet.

3.11 Återkallelse av tillstånd

En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Det kan exempelvis vara förändringar i de allmänna kommunikationerna eller förbättringar av resenärens funktionsförmåga.

Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten.

Föreskrifter får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Om tillståndshavaren flyttar till en annan kommun upphör riksfärdtjänstillståndet att gälla.

4. Övriga villkor

4.1 Anslutningsresor

För anslutningsresor till allmänna kommunikationer har en färdtjänstberättigad person inte rätt till riksfärdtjänst, om dessa resor kan genomföras med färdtjänst/färdtjänst i annan kommun.

4.2 Anpassning av tid och samåkning

För att samordna resor och för att eftersträva billigast biljett med allmänna kommunikationer behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att avresetiden kan förskjutas upp till +/- 6 timmar. I samband med storhelger kan större tidsförskjutningar krävas. Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder och ändamålet med resan.

Samordning av resor med taxi eller specialfordon sker där det är möjligt. Det innebär att resenären kan få samåka på hela eller delar av sträckan.

I vissa fall kan tillstånd för ensamåkning beviljas med hänsyn till resenärens funktionsnedsättning.

4.3 Avgift

Egenavgift för riksfärdtjänstresa är fastställd av Regeringen.

4.4 Medresenär

Resenär har möjlighet att ta med en medföljande medresenär dock ska alla egna minderåriga barn beredas möjlighet att åka med.

- Medresenär ska stiga på och av på samma adress som resenären.
- Medresenär betalar egenavgift enligt gällande taxa för riksfärdtjänst fastställd av regeringen då hela resan sker med taxi eller specialfordon. Vid resor med allmänna kommunikationer betalar medresenär hela biljettkostnaden.

4.5 Hjälpmedel

Resenär har möjlighet att medföra förskrivna hopfällbara rollatorer eller hopfällbara manuella rullstolar.

Om tillståndshavaren har fått elrullstol, promenadscooter eller liknande rullande förflyttningshjälpmedel förskrivna av arbetsterapeut ger Östhammars kommun möjlighet att ta med sådant hjälpmedel vid riksfärdtjänstresa. Ansökan om att transportera förskrivet förflyttningshjälpmedel anges i ansökan om riksfärdtjänstresa.

En förutsättning är att hjälpmedlet går att förankra på ett trafiksäkert sätt eller är hopfällbart. Ovanstående tilläggstjänst gäller inte förflyttningshjälpmedel som resenären skaffat privat.

4.6 Bagage

Två väskor får medföras utöver medhavt förskrivet hjälpmedel (se punkt 4.5).

4.7 Sällskapsdjur

Sällskapsdjur får inte medtagas vid riksfärdtjänstresa.

4.8 Assistanshund (servicehund, signalhund, alarmerande hund, ledarhund)

Vid riksfärdtjänstresa har legitimerad assistanshund rätt att åka med, detta gäller även när hund är under utbildning.

Kopia på giltigt ID-kort för assistanshunden alternativt intyg för pågående utbildning ska bifogas ansökan om riksfärdtjänst.

Djur får inte färdas lösa i transportmedel. All last ska vara säkert förankrad, inklusive medföljande djur. Exempelvis kan transport av hund ske i bur som går att förankra alternativt med så kallat hundbälte. Resenär som har medföljande assistanshund (djur) ansvarar att medföra nödvändig utrustning.

4.9 Avbokning, ombokning och bomresor

Avbokning av resa ska göras senast 24 timmar före avresa hos handläggaren och upphandlad leverantör.

Vid akuta avbokningar, utanför kontorstider, kontaktas respektive taxibolag, flyg, buss eller tågbolaget direkt. Handläggare ska meddelas snarast möjligt.

Ombokning av resa med taxi eller specialfordon räknas som en avbokning och en ny bokning behöver göras, se punkt 3.7.

Resor med allmänna kommunikationer bokas med billigast biljett vilket oftast innebär att den inte är omboknings- eller återbetalningsbar.

Avbokning som sker på grund av sjukdom ska styrkas med underlag.

Vid sen avbokning som inte beror på sjukdom och vid eventuella bomresor kan hela eller delar av kostnaden för resan debiteras resenären.

4.10 Extraordinära händelser

De villkor, förmåner och/eller rättigheter som ett beviljat riksfärdtjänstillstånd medför kan inte nödvändigtvis garanteras vid sådana extraordinära händelser som ligger utanför förvaltningens kontroll, exempelvis krig, pandemier, elavbrott, brand, olyckshändelse, extrema trafik- och väderförhållanden, strejk eller allmän brist på drivmedel.

Statistikrapport av ej verkställda beslut Omsorgskontoret Kvartal 1 2026

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut

1.1 Bakgrund

Enligt 34 kap. 3§ Socialtjänstlagen (SoL) (2025:400) ska vård- och omsorgsnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 11 kap. 1§ och 12 kap. 1§ som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män.

Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) §28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9§ LSS.

1.2 LSS beslut

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
1	2025-06-27	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Insatsen är beroende av godkännande från annan aktör/myndighet	K	277
2	2025-09-29	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Saknar plats (ex. har kö, behov av/pågående sanering/renovering/ombyggnation)	M	183
3	2025-05-05	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Saknar plats (ex. har kö, behov av/pågående sanering/renovering/ombyggnation)	M	330
4	2024-07-19	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	620
5	2025-05-28	Bostad för vuxna i form av servicebostad 9§9 LSS	Saknar plats (ex. har kö, behov av/pågående sanering/renovering/ombyggnation)	K	307
6	2025-10-10	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	172
7	2025-12-04	Bostad för vuxna i form av gruppbofastad 9§9 LSS	Missnöjd med tid/omfattning/utförare	K	117
8	2025-04-15	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	295
9	2024-09-14	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Medverkar inte till verkställighet	K	507
10	2025-11-01	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	K	129
11	2025-04-14	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	326
12	2024-11-11	Biträde av kontaktperson 9§4 LSS	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	479

1.3 SoL beslut

Nr	Beslutsdatum/ Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte har verkställts	Kön	Dagar räknat från beslutsdatum
1	2025-11-17	Särskilt boende för äldre (5 kap. 5 eller 7§§. SoL)	Den enskilde har tackat nej till erbjudande	M	134
2	2025-02-25	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	339
3	2025-05-27	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	282
4	2025-09-04	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	208
5	2025-09-26	Korttidsboende alt. Växelvård	Resursbrist, saknar ledig bostad	K	186
6	2024-12-17	Kontaktperson	Specifika önskemål	M	406
7	2025-10-21	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	126
8	2025-12-09	Särskilt boende för äldre (5 kap. 5 eller 7§§. SoL)	Missnöjd med tid/ omfattning/utförare	K	109
9	2024-11-28	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	461
10	2025-09-01	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	211
11	2025-10-30	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	147
12	2025-11-11	Kontaktfamilj	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	140
13	2025-09-24	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	188
14	2025-09-05	Kontaktperson	Är i behov av lång introduktion/uppstart	M	153
15	2025-08-13	Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	M	187